> Retouradres Wijnhaven 16 2511 GA Den Haag

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en
Ministerie van Veiligheid en Justitie
De staatssecretaris de heer drs. M.J. van Rijn en
de minister de heer mr. G.A. van der Steur
t.a.v. de directeur Jeugdbeleid en de directeur Justitieel
Jeugdbeleid , de heer mr. L.J.S. Wever en
de heer mr. drs. R.R. ter Kuile

Transitie Autoriteit Jeugd

Bezoekadres:
Wijnhaven 16
2511 GA Den Haag
www.transitieautoriteitjeugd.nl

Inlichtingen bij

T 070-3406888

E info @
transitieautoriteitjeugd.nl

Kenmerk
TAJ-1508062

Datum: 24 oktober 2015
Betreft: onderzoek in-, door- en uitstroom eerste helft 2015

Geachte heren Van Rijn en Van der Steur,

Om de aan haar opgedragen taken steeds zo zorgvuldig en goed mogelijk te kunnen uitvoeren informeert de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) zich voortdurend over het verloop van de decentralisatie van de jeugdhulp naar de gemeenten, en de effecten die ontstaan voor de aanbieders. In dat kader heeft de TAJ onlangs onderzoek uitgevoerd naar de instroom, doorstroom en uitstroom bij de aanbieders van jeugdhulp in de eerste helft van 2015 (ten opzichte van dezelfde periode in 2014) en de verwachting voor de toekomst vanuit het perspectief van diezelfde aanbieders. Graag delen wij de uitkomsten van dit onderzoek met u. Onderstaande resultaten zijn gebaseerd op 78 ingevulde vragenlijsten en 63 interviews.

Met betrekking tot de eerste helft van 2015 zijn de volgende ontwikkelingen gesignaleerd:

- Er is sprake van een substantiële daling van de instroom van jeugdigen in zorg in de vorm van ambulante jeugdhulp (Jeugd en Opvoedhulp) van 34% en residentiële jeugdhulp (OBC/MFC/Open residentieel) van 14%.
- Tegenover deze daling staat een toename van de instroom in Jeugd-GGZ zonder verblijf van 16%. De instroom bij overige zorgfuncties blijft stabiel of laat slechts een lichte verandering zien.
- De ontwikkeling van de productie in de verschillende zorgvormen volgt grotendeels op die van de instroom en daalt het sterkst in de Jeugd en Opvoedhulp (17%) en OBC/MFC/Open residentieel (7%).

Zorgfunctie	Ontwikkeling instroom	Ontwikkeling verblijf of omzet	
1 JeugdzorgPlus	-2%	0%	
2 JeugdGGZ - zonder verblijf	16%	-	*
2 JeugdGGZ - met verblijf	-6%	-1%	*
3 OBC / MFC / Open residentieel	-14%	-7%	
4 Pleegzorg	-6%	2%	
5 Jeugd en opvoedhulp	-34%	-17%	**
6 Erkende gedragsinterventies	5%	-	

* Ontwikkeling instroom in JeugdGGZ is een inschatting op basis van DBC gegevens.

** Ontwikkeling betreft de omzet

Naast cijfers over de in- door- en uitstroom is aanbieders gevraagd naar ervaringen en (mogelijke) verklaringen bij de cijfers. Uit deze informatie zijn een aantal lijnen gedestilleerd die een beeld schetsen vanuit het perspectief van aanbieders.

- De instroomcijfers zijn niet (geheel) onverwacht. Veel aanbieders hebben adequaat geanticipeerd op de dalende instroom en hun capaciteit tijdig aangepast. Een derde van de aanbieders geeft aan, anticiperend op de effecten van de decentralisatie, de behandelcapaciteit te hebben afgebouwd, met name voor verblijfszorg (klinisch of residentieel). De helft van de aanbieders geeft aan dat op dit moment de productie in lijn is met de beschikbare capaciteit.
- Een aantal aanbieders geeft aan dat de instroom (iets) lager is dan verwacht. Ongeveer een kwart van de aanbieders geeft aan dat de productie lager is dan de beschikbare capaciteit. Dit geldt relatief vaak voor aanbieders van Jeugd- en opvoedhulp (ruim een derde) en van Open residentiële zorg (een derde).

- Bij een aantal aanbieders is de productie juist hoger dan verwacht. Het gaat hierbij om een kwart van de aanbieders die aangeven dat de productie hoger is dan de beschikbare capaciteit. Dit geldt voor alle topreferente traumacentra en voor de helft van de OBC's.
- Uit het onderzoek blijkt dat dalende instroom niet direct duidt op vraaguitval: aanbieders geven aan dat wijkteams een deel van deze zorg nu leveren. Sommige aanbieders hebben medewerkers ondergebracht of gedetacheerd in wijkteams waarmee de productie is verschoven van de aanbieder naar het wijkteam. Wel geven aanbieders aan dat de wijkteams een half jaar na hun oprichting nog sterk in ontwikkeling zijn. Sommige aanbieders vragen zich af of de wijkteams (al) voldoende expertise hebben (opgebouwd) om complexe problematiek te herkennen en voldoende kennis van het zorglandschap hebben.

Het overgrote deel van de aanbieders geeft aan nog geen veranderingen te zien in de aard van de uitstroom. Een klein deel van de aanbieders ziet wel enige verandering zoals een grotere uitstroom naar lichtere zorg of juist een toename van de uitstroom naar zwaardere zorgvormen.

- Aanbieders schetsen een wisselend beeld van wachtlijsten. Bijna de helft van de aanbieders geeft aan wachtlijsten te hebben. Volgens een kwart van de aanbieders zijn de wachtlijsten korter dan in 2014. Zij geven aan dat dit komt doordat het aantal nieuwe aanmeldingen (sterk) terugloopt. Volgens ruim een derde van de aanbieders zijn de wachtlijsten juist langer dan in 2014. Het betreft voor een belangrijk deel aanbieders waarbij de instroom en/of productie is gestegen ten opzichte van 2015.
- Aanbieders geven verschillende knelpunten aan die zij ervaren. De belangrijkste genoemde knelpunten zijn de verkaveling van budgetten per regio die verevening van fluctuaties van instroom per gemeente niet mogelijk maken en de toename van administratieve lasten als gevolg van een toename van het aantal opdrachtgevers (verantwoording, nog in opbouw zijnde ICT-systemen, monitoringinformatie).

Bovenstaande resultaten laten zien dat het beeld van de ontwikkelingen in 2016 nog erg onzeker is en mogelijk verdere impact heeft op de instroom en productie bij aanbieders. De meeste aanbieders verwachten voor 2016 voor hun zorgfuncties een vergelijkbare instroom en productie als in 2015. Deels verwachten aanbieders echter ook verdere daling, met name voor OBC, MFC en Open residentiële zorg evenals Jeugd en opvoedhulp en Jeugd GGZ onder het

Landelijk Transitie Arrangement (LTA). Aanbieders geven aan dat specifieke specialistische zorgfuncties daarbij kwetsbaar zijn om continuïteit te blijven bieden. Ondanks de ontwikkelingen op totaalniveau verschillen de onderliggende trends bij aanbieders sterk. Bovendien is in dit onderzoek alleen gekeken naar de ontwikkeling van 2015 in vergelijking met 2014 en valt daarmee niets zeggen over mogelijk al langer lopende trends.

De TAJ blijft de ontwikkelingen volgen en is steeds beschikbaar om een bijdrage te leveren aan het verdere proces van transitie en transformatie van de jeugdhulp.

Hoogachtend,

mw. drs. M. Sint
Voorzitter Transitie Autoriteit Jeugd